

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5894-22

meddelad i Stockholm den 15 september 2023

KLAGANDE

Uppsala Vatten och Avfall AB, 556025-0051
Box 1444
751 44 Uppsala

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 16 september 2022 i mål nr 4082-22

SAKEN

Rätt att ta del av uppgifter

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och visar målet åter till Försvarsmakten för ny prövning.

BAKGRUND

1. En myndighet ska på begäran av en annan myndighet lämna uppgifter som den förfogar över, om inte uppgifterna är sekretessbelagda eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.
2. Uppsala Vatten och Avfall AB begärde att hos Försvarmakten få ta del av en kartläggning rörande Försvarmaktens användande av brandskum inom ett visst område.
3. Försvarmakten avslag Uppsala Vatten och Avfall AB:s begäran och anförde följande. Kartläggningen är ett utkast till en utredning som inte har slutförts. Innehållet i utkastet utgör inte myndighetens ståndpunkt. Om uppgifter i olika former av utkast till handlingar behöver lämnas ut till en annan myndighet enligt 6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) medför det att obearbetad information blir allmän handling. Det innebär att olika versioner av myndigheternas skrivelser och beslut kan bli allmänna handlingar, vilket kan leda till oklarheter rörande myndighetens ståndpunkt i en viss fråga. Det kan även medföra att tjänstemän ser sig förhindrade att spara arbetsversioner av dokument. Den aktuella bestämmelsen i offentlighets- och sekretesslagen kan ses som en precisering av den allmänna samverkansskyldighet mellan myndigheter som följer av 8 § förvaltningslagen (2017:900). Förvaltningslagen är dock inte tillämplig på Uppsala Vatten och Avfall AB eftersom det är ett kommunalt aktiebolag. Ett utlämnande av kartläggningen skulle hindra arbetets bedrivande och därmed arbetets behöriga gång vid myndigheten.
4. Uppsala Vatten och Avfall AB överklagade beslutet till Kammarrätten i Stockholm som avslag överklagandet. Kammarrätten konstaterade att 6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen utgör en precisering av den allmänna samverkansskyldighet som gäller för myndigheter enligt 8 § förvaltningslagen. Med hänsyn till syftet med bestämmelsen i 6 kap. 5 § offentlighets- och

sekretesslagen bedömde kammarrätten att ett utlämnande av uppgifterna skulle hindra arbetets behöriga gång av de skäl som Försvarsmakten angett.

YRKANDEN M.M.

5. Uppsala Vatten och Avfall AB yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska förordna att Försvarsmakten ska lämna ut kartläggningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

6. Frågan i målet är vad som krävs för att ett utlämnande av uppgifter ska anses hindra arbetets behöriga gång hos den utlämnande myndigheten.

Rättslig reglering m.m.

7. Av 2 kap. 3 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen framgår att aktiebolag, handelsbolag, ekonomiska föreningar och stiftelser där kommuner eller regioner utövar ett rättsligt bestämmande inflytande ska vid tillämpningen av lagen jämföras med myndigheter.
8. Enligt 6 kap. 5 § ska en myndighet på begäran av en annan myndighet lämna uppgift som den förfogar över, om inte uppgiften är sekretessbelagd eller det skulle hindra arbetets behöriga gång.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. Uppsala Vatten och Avfall AB är ett helägt kommunalt aktiebolag. Uppsala Vatten och Avfall AB ska därför, i enlighet med 2 kap. 3 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen, jämföras med en myndighet vid

tillämpningen av lagen. Det innebär att bolaget omfattas av begreppet myndighet i 6 kap. 5 § (jfr HFD 2021 not. 58).

10. Enligt 6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen behöver en myndighet inte lämna ut en uppgift om det skulle hindra arbetets behöriga gång. Vid bedömningen av vad som kan anses hindra arbetets behöriga gång saknar det betydelse om det är en myndighet eller en aktör som jämföras med en myndighet som begär ut uppgiften.
11. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar att uppgiftsskyldigheten enligt bestämmelsen omfattar varje uppgift som myndigheten förfogar över, alltså inte bara uppgifter ur allmänna handlingar (prop. 1979/80:2 Del A s. 361). Högsta förvaltningsdomstolen anser därför att det inte kan tillmätas någon betydelse att en handling blir allmän vid ett utlämnande enligt bestämmelsen.
12. Enligt Högsta förvaltningsdomstolen bör det aktuella undantaget i 6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen ta sikte på om utlämnandet av uppgiften vid tidpunkten för begäran kan anses hindra arbetets behöriga gång hos myndigheten. Det kan t.ex. vara på grund av att uppgiften inte finns tillgänglig utan en omfattande efterforskning eller en annars mycket krävande arbetsinsats. Vid bedömningen kan det emellertid inte tillmätas någon betydelse om myndigheten i en mer obestämmd framtid eventuellt kan få problem på grund av utlämnandet, t.ex. på grund av att det uppstår oklarheter kring myndighetens ståndpunkt i en viss fråga.
13. Av handlingarna i målet framgår att den aktuella kartläggningen förvaras hos Forsvarsmakten och är identifierad. Något hinder mot att lämna ut kartläggningen på grund av arbetets behöriga gång har inte framkommit.
14. Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar emellertid att det krävs att kartläggningen inte omfattas av sekretess för att den ska kunna lämnas ut till

Uppsala Vatten och Avfall AB enligt 6 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen. Försvarsmakten har inte gjort någon sådan prövning och Högsta förvaltningsdomstolen bör inte som första instans göra den. Underinstansernas avgöranden ska därför upphävas och målet visas åter till Försvarsmakten för ny prövning.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Thomas Bull, Marie Jönsson och Martin Nilsson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Elin Nilsson.